

Čas 6
**Izveštavanje o
sprovedenom
istraživanju**

Faze u istraživanju

- Priprema istraživanja
- Sprovođenje istraživanja
- Izveštavanje o istraživanju

Načini izveštavanja

- Usmeno
 - izlaganje na naučnom skupu
 - javno predavanje
 - prezentacija na času
 - ...

Načini izveštavanja

- Pisanim putem
 - članak u naučnom časopisu
 - članak u zborniku
 - monografija
 - diplomski rad
 - seminarski rad
 - ...

Pisani izveštaji

- Za kakav naučni rad biste rekli da je dobro napisan?
- Tri osnovne stvari o kojima treba voditi računa pri pisanju naučnih radova (**N.B. kvalitet sadržaja se podrazumeva!**):
 - stil pisanja
 - organizacija rada
 - grafički izgled

Stil pisanja

- Cilj naučnog rada je prenošenje informacija, a ne književni efekat
→ ne treba pisati književnim, već naučnim funkcionalnim stilom
- Podrazumeva se osnovna pismenost, tj. poštovanje pravopisnih i drugih pravila standardnog jezika

Stil pisanja

- Odlike naučnog stila
 - jasan
 - eksplicitan
 - precizan
 - direktan
 - sažet
 - objektivn
 - analitičan

Stil pisanja

- Leksika i struktura teksta
 - terminologija je neophodna, ali je treba koristiti umereno - naučni stil ne čini puko nizanje uskostručnih termina!
 - česta upotreba opštijih apstraktnih imenica (*problem, pitanje, istraživanje* i sl.)
 - rečenice i pasuse treba eksplicitno povezivati upotrebom diskursnih markera (*međutim, pored toga, nasuprot tome...*) i upućivanjem na delove rada (*kao što je navedeno u uvodnom delu...*)

Stil pisanja

Navedene odlike ne treba shvatiti kao obavezne!

□ Gramatika

- česti bezlični i pasivni oblici (*u prikupljanju podataka vodilo se računa..., u tu svrhu sastavljen je upitnik...*)
- česte nominalizacije (*pri izradi upitnika...*)
- česta upotreba "mi" umesto "ja" čak i za jednog autora (*u ovom radu bavimo se...*)
- česta upotreba trećeg lica (*sprovedeno istraživanje je pokazalo...*)

Stil pisanja

- Još nekoliko opštih preporuka
 - izbegavati nejasne kolokacije (*taj problem pridobio je za sebe mnoge stručnjake...*)
 - izbegavati vrednosne sudove (*ovoj oblasti smeta nedostatak tekstova, ovo ima kapitalnu važnost, iz ovoga možemo osetiti povezanost ovih nauka...*)
 - pažljivo sa kategoričnim sudovima, superlativima i uopštavanjima (*naučno je utvrđeno/dokazano, ova metoda je bolja od svih drugih*)

Organizacija rada

- Organizacija rada treba da olakša čitanje, tj. da čitaocu omogući brzo pronalaženje traženih informacija
- Organizacija podrazumeva iznošenje ideja u logičnom redosledu, kao i odgovarajuću strukturu rada

Organizacija rada

- Osnovna struktura rada
 - Naslov
 - (Rezime)
 - Centralni deo
 - Literatura
 - (Prilozi)
 - (Sadržaj)

Organizacija rada - Naslov

- Naslov
 - treba da je sažet i jasan
 - iskazuje osnovnu temu ili ideju rada

- Podnaslov
 - nije neophodan
 - ako postoji, daje dodatno objašnjenje, dodatno sužava temu

Organizacija rada - Rezime

- Rezime = apstrakt = sažetak =
= kraći sadržaj
 - (gotovo) obavezan deo radova u naučnim časopisima
 - u seminarskim radovima se ne piše

Primer rezimea

Країшак садржај. У раду се разматрају конструкције састављене од основног броја и именице, око којих у нашим граматикама не постоји јединствен став с обзиром на њихов међусобни однос, обележја и статус у оквиру конструкције. Примери евидентирани у савременом књижевном делу и постојећа литература показују да је бројевима најближа улога синтагмеме и да заједно са именицом чине јединствену целину која ступа у различите синтаксичке односе. Будући да партитивност није нужно унутарконструкцијског карактера и да облик именице само подсећа на генитив, прихватљивија решења су мала и велика множина, први за облике конструкција с бројевима до пет и други изнад пет, а не партитивни генитив, што предлажу и поједини граматичари.

Кључне речи: лингвистика, српски језик, синтакса, основни број, бројна конструкција

Arsenijević, N. (2007) O konstrukciji s osnovnim brojem. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* 50. 45-54.

Organizacija rada - Rezime

- Struktura rezimea
 - Najčešće jedan do dva pasusa
 - Kratak pregled sadržaja rada

- Ključne reči
 - nekoliko pojmova koji sažimaju temu istraživanja
 - naročito bitne za pretrage baza podataka

Organizacija rada - Centralni deo

- Uvod
- Glavni tekst
- Zaključak

Organizacija rada - Centralni deo

- Uvod
 - tema i svrha istraživanja
 - definicija osnovnih pojmova
 - **kratak pregled postojeće literature**
 - opšta struktura ostatka rada
 - najava zaključaka rada

- **N.B.** Iako je jedna od svrha uvoda smeštanje odabrane tema u širi kontekst, ne treba se previše zadržavati na opštim stvarima

Organizacija rada - Centralni deo

- Glavni tekst
 - struktura zavisi od teme
 - empirijska istraživanja
 - hipoteze
 - metod
 - rezultati
 - diskusija
 - teorijska istraživanja
 - nema fiksne strukture

Organizacija rada - Centralni deo

- Lingvistički primeri
 - u tekstu, kurzivom - ređe

Изјава, рецимо, *Видели смо ġа* илуструје собом оно што се у синтаксичким проучавањима назива простом реченицом. Ту изјаву лако можемо проширити додатком *живоġ и здравоġ*: *Видели смо ġа живоġ и здравоġ*.

Ivić, M. (2005) O 'malim klauzama' i sličnim sintaksičkim konstrukcijama. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* 48. 7-10.

Organizacija rada - Centralni deo

- Lingvistički primeri
 - izdvojeni (i numerisani) - češće

Among the remarkable phenomena of English in the domain under discussion mention must also be made of the fact that verbs of grooming do not normally take a reflexive marker (cf. (10a/b)), unless some contrast is expressed, as in (10c):

- (10) a. *John* washed, showered *and* shaved.
b. *Mary* dressed *with great care*.
c. *The barber* always shaves himself *before he* shaves his customers.

König, E. & V. Gast (2002). Reflexive pronouns and other uses of *self*-forms in English. *Zeitschrift für Anglistik und Amerikanistik* 50. 225-238.

Organizacija rada - Centralni deo

- Primeri iz drugih jezika
 - primeri koji nisu iz jezika na kome se piše obavezno se prevode

the functional (thematic) role played by a noun or adjective. For example, in the Serbian sentence, *Jede kašikom* ('He eats with a spoon'), the idea of the spoon's instrumentality is signaled by the inflectional suffix *-om*, the ending for the instrumental case. This contrasts with examples in which the same stem is in the

Katz, L., K. Rexer and M. Peter (1995) Case morphology and thematic role in word recognition. In L. B. Feldman (Ed.) *Morphological Aspects of Language Processing*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum. 79-108.

Organizacija rada - Centralni deo

□ Primeri iz drugih jezika

- najčešće se uz prevod navode i **glose** -
- gramatička objašnjenja delova rečenice

(34) (a) Knjiga se tiska. (Slovene)

book.NOM REFL print.PRES

‘The book is being printed (i.e. is in press).’ (Herrity 2000: 162)

(b) Knjiga se piše. (Serbo-Croat)

book.NOM REFL write.PRES

‘The book is being written.’ (Browne 1993: 333)

Blevins, J. (2003) Passives and impersonals.
Journal of Linguistics 39. 473–520.

Organizacija rada - Centralni deo

□ Posebne oznake kod primera

- * negramatična rečenica
- ?, ?? problematična rečenica

- (8) a. ?Ko koga kažeš da je istukao?
who whom say that is beaten
'Who do you say beat whom?'
- b. *Koga ko kažeš da je istukao?

Bošković, Ž. (2002) On multiple *Wh*-fronting.
Linguistic Inquiry 33. 351–383.

Organizacija rada - Centralni deo

- Posebne oznake kod primera
 - # pragmatički neprimerena rečenica

b. A: *Koju knjigu si kupio?*
 which book Aux bought
 ‘Which book did you buy?’

B: #*Dugu, a istovremeno uzbudljivu.*
 long a at_the_same_time exciting
 ‘A long, while at the same time exciting one.’

Arsenijević, B. (2011) Serbo-Croatian coordinative conjunctions at the syntax-semantics interface. *The Linguistic Review* 28. 175–206.

Organizacija rada - Centralni deo

- Pored teksta, u radu se za prikaz podataka često koriste i druga sredstva
 - Tabele

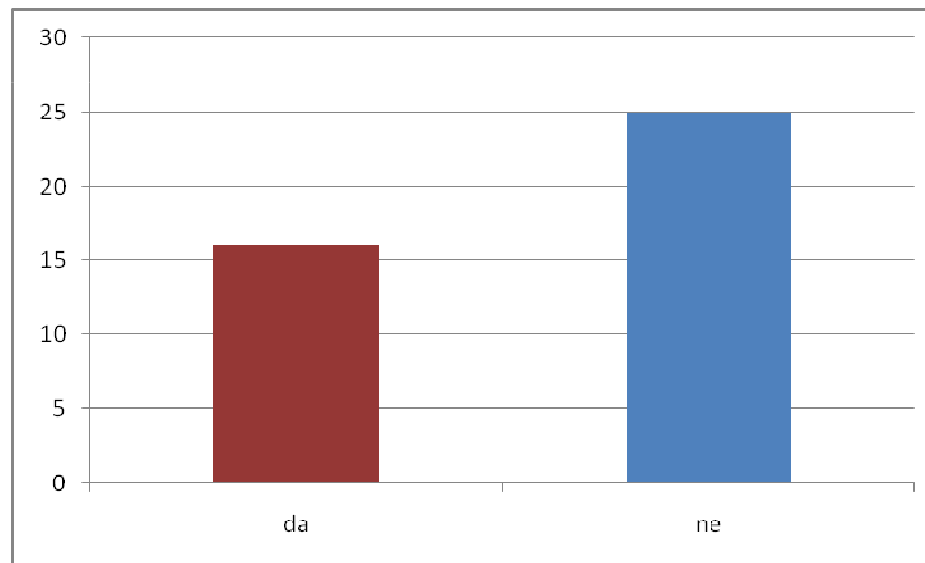
ENG	Jednina	Množina	SRP	Jednina	Množina
1. lice	<i>I</i>	<i>we</i>	1. lice	<i>ja</i>	<i>mi</i>
2. lice	<i>you</i>	<i>you</i>	2. lice	<i>ti</i>	<i>vi</i>
3. lice	<i>he</i> <i>she</i> <i>it</i>	<i>they</i>	3. lice	<i>on</i> <i>ona</i> <i>ono</i>	<i>oni</i> <i>one</i> <i>ona</i>

Tabela 1. Lične zamenice u engleskom i srpskom jeziku

Organizacija rada - Centralni deo

- Pored teksta, u radu se za prikaz podataka često koriste i druga sredstva

- Grafici

Slika 1. Broj "da" i "ne" odgovora na pitanje "Da li vam smeta upotreba anglicizama u srpskom?"

Organizacija rada - Centralni deo

- Pored teksta, u radu se za prikaz podataka često koriste i druga sredstva
 - Slike

Slika 1. Primer slike iz eksperimenta

Organizacija rada - Centralni deo

- Napomene
 - Fusnote (u dnu strane)
 - Endnote (na kraju rada)

- Ne treba ih koristiti previše!
 - U napomene se stavlja ono što bi opterećivalo glavni tekst, a smatra se bitnim
 - Broj napomena nije pokazatelj kvaliteta rada!

Organizacija rada - Centralni deo

- Zaključak
 - Suština onoga što je rečeno u glavnom tekstu
 - Implikacije za buduća istraživanja

Organizacija rada - Literatura

- Literatura je popis izvora korištenih u pisanju rada
- Osim u literaturi, na izvore se mora pozivati i u tekstu rada

Literatura i bibliografija

- Literatura (eng. *References*)
 - manja po obimu, ne nužno iscrpna
 - sadrži samo dela na koja se pozivamo u tekstu

- Bibliografija (eng. *Bibliography*)
 - većeg obima
 - selektivna i iscrpna bibliografija
 - može sadržati i radove na koje se ne pozivamo direktno u tekstu

Jedinice u literaturi/biografiji

- Literatura/bibliografija sastoji se od jedinica koje sadrže određene podatke, složene su prema određenom rasporedu i imaju tačno određenu strukturu koja zavisi od vrste dela (monografija, članak u časopisu, rad u zborniku...)

Jedinice u literaturi/biografiji

- Podaci koji se navode (izbor zavisi od vrste dela):
 - **autor**
 - **godina objavljivanja**
 - **naslov rada**
 - priređivač(i)
 - naslov časopisa/zbornika
 - broj časopisa
 - mesto izdavanja
 - izdavač
 - brojevi stranica

Jedinice u literaturi/biografiji

- Unutar jedinice, bibliografski podaci navode se utvrđenim redom, vrstom slova i koristeći utvrđenu interpunkciju - prema pravilima koja propisuje određeni stil bibliografskog citiranja
 - APA (*American Psychological Association*)
 - MLA (*Modern Language Association*)
 - Harvard

Jedinice u literaturi/ biografiji

□ Primer - APA stil

■ Knjiga

Autor(i). (Godina izdanja). *Naslov knjige*.

Mesto izdanja: Izdavač.

■ Članak iz naučnog časopisa

Autor(i). (Godina izdanja). *Naslov članka*.

Naslov časopisa, Broj časopisa, Brojevi stranica.

Jedinice u literaturi/biografiji

- Nije uvek nužno pridržavati se nekog od ovih stilova (npr. u seminarskim radovima se to ne traži uvek), ali bitno je da način navođenja izvora bude konzistentan!
- Opšta pravila
 - bibliografske jedinice treba da budu poredane azbučnim/abecednim redom prema prezimenu autora
 - više dela istog autora navode se hronološkim redom, počevši od najranijeg rada
 - uvek koristiti isti raspored podataka, ista slova i istu interpunkciju za isti tip dela

Jedinice u literaturi/biografiji

- Još nekoliko uputstava
 - izvori se u literaturi obavezno navode na jeziku na kome su napisani, bez prevoda; imena autora se ne transkribuju (i u tekstu je bolje ne navoditi samo transkribovano ime)
 - preporučuje se i da se na srpskom radovi pisani ćirilicom uvek navode ćirilicom, a radovi pisani latinicom da se navode latinicom
 - u lingvističkim radovima bibliografske jedinice se najčešće **ne** numerišu

Grafički izgled

- Osnovni cilj je funkcionalnost i preglednost
- Materijali koji nisu tekstualni (tabele, grafici, slike, i sl.) ubacuju se samo ako su u funkciji teme rada, nikako ne služe za ulepšavanje
- Za radove koji se objavljuju izdavač daje precizna uputstva o traženom formatiranju svih elemenata rada

Zaključna napomena

- Osnovni cilj svih navedenih pravila jesu **jasnoća i preglednost**
- Da bi se postigle jasnoća i preglednost, potrebno je biti **konzistentan**

Jezik rada i struktura

- Radovi pisani na različitim jezicima nemaju uvek istu strukturu i često nisu pisani istim stilom
 - engleski
 - srpski
 - drugi jezici?

Korisni sajтови

- Google Scholar

<http://scholar.google.com/>

- Srpski citatni indeks

<http://scindeks.nb.rs/>

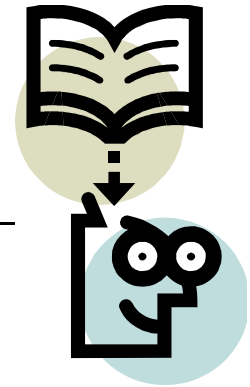
- Stilovi citiranja

<http://www2.liu.edu/cwis/cwp/library/workshop/citation.htm>

Literatura

- Vraneš, A. (2006). *Od rukopisa do biblioteke: Pojmovnik*. Beograd: Filološki fakultet. 17-20, 27-31, 47-48, 64-66, 141-142, 155-158, 164-166, 188-189, 242-243, 250-252. [odrednice: APA stil bibliografskog citiranja, Autorsko pravo, Bibliografska jedinica, Bibliografsko citiranje, Literatura, MLA stil stil bibliografskog citiranja, Naslovna strana, Pisanje naučnog rada, Plagijat, Harvardski stil citiranja, Citat]
- Todorović, D. (2008). *Metodologija psiholoških istraživanja*. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. 477-485.

Za sledeći čas

- **Razmisliti o temi za seminarski rad**